

Titel: Udrag fra Frygt og Bæven

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1998 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-fb-kom-shoot-fb-446.pdf> (tilgået 29. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **ikke vide mere om Ironi ... ikke forstod sig stort paa den** : Hegel behandler flere steder den romantiske ironi kritisk. I *Grundlinien der Philosophie des Rechts*, udg. af E. Gans, Berlin 1833, ktl. 551, § 140, i *Hegel's Werke* (128,18) bd. 8, s. 200-207 (*Jub.* bd. 7, s. 216-223), er den romantiske ironi indbegrebet af det højeste moralske onde. I indledningen til *Vorlesungen über die Aesthetik*, udg. af H.G. Hotho, bd. 1-3, Berlin 1835, ktl. 1384-1386; bd. 1, i *Hegel's Werke* bd. 10,1, s. 84-90 (*Jub.* bd. 12, s. 100-106), gives en kritisk karakteristik af den romantiske ironi, og senere i samme værk udvikles princippet for denne ironi, jf. bd. 10,1, s. 205f. (*Jub.* bd. 12, s. 221f.). I *Vorlesungen über die Geschichte der Philosophie*, udg. af K.L. Michelet, bd. 1-3, Berlin 1836, ktl. 557-559; bd. 2, i *Hegel's Werke* bd. 14, s. 59-64 (*Jub.* bd. 18, s. 59-64), fremstilles Sokrates' ironi, bl.a. i en sammenligning med den nyere, og i det tredje bind af samme værk under overskriften »Hauptformen, die mit der fichte'schen Philosophie zusammenhangen« udfoldes Fr. Schlegels standpunkt, jf. *Hegel's Werke* bd. 15, s. 642-644 (*Jub.* bd. 19, s. 642-644). Ved siden af disse tre værker findes en vigtig diskussion af ironien i anmeldelsen »Ueber: 'Solger's nachgelassene Schriften und Briefwechsel'« (1828), i *Vermischte Schriften*, udg. af Fr. Förster og L. Baumann, bd. 1-2, Berlin 1834-35, ktl. 555-556; bd. 1, i *Hegel's Werke* bd. 16, s. 436-506 (*Jub.* bd. 20, s. 132-202). Endvidere findes der kortere omtaler af ironien i *Phänomenologie des Geistes*, udg. af J. Schulze, Berlin 1832, ktl. 550, i *Hegel's Werke* bd. 2, s. 558f. (*Jub.* bd. 2, s. 566f.), i *Encyclopädie* (161,6) bd. 3, § 571, i *Hegel's Werke* bd. 7,2, s. 451 (*Jub.* bd. 10, s. 457), og endelig i *Vorlesungen über die Philosophie der Religion*, udg. af Ph. Marheineke, bd. 1-2, Berlin 1840, ktl. 564-565; bd. 2, i *Hegel's Werke* bd. 12, s. 388-390 (*Jub.* bd. 16, s. 388-390). Med sin bemærkning om, at Hegel ikke forstod sig på ironi, knytter SK formentligt an til et sted i H.G. Hothos *Vorstudien für Leben und Kunst*, Stuttgart og Tübingen 1835, ktl. 580, s. 394, hvor det om Hegel hedder: »Spøg og munterhed trivedes han ligeledes ved, men humorens dybeste grund var delvis lukket for ham, og den nyeste form for ironi var i den grad i modstrid med hans egen retning, at han næsten savnede organ for også at anerkende det ægte i den, endsige nyde det«.

I trykt udgave: Bind 4 side 199 linje 33